

SOVIETAI PALEIDO SPUTNIK NO. 2 SU ŠUNIM

MARŠALAS ŽUKOVAS PRISIPAŽINO CENTRO KOM-TE PRIE KALLTINIMŲ

**Marš. Konev rašo, kad jis atsakingas kartu
Stalinu dėl pralaimėjimų 1941-24 metais**

MASKVA. — Komunistų partijos centro komitetas šeštadienį davė oficialų pranešimą apie maršalo Žukovo pašalinimą iš centro komiteto ir jo prezidiumo (politbiuro) narių.

Apie maršalo pašalinimą iš krašto apsaugos ministerių buvo pranešta savaitę anksčiau, vos tik jam grįžus iš Jugoslavijos ir Albanijos.

Balsavo prieš save

Pravda, komunistų partijos organas, paduoda daugiau faktų rodančių, kad Žukovas elgėsi centro komiteto teisme ne kaip karo didvyris, bet kaip eilinis bolševikas. Jei tikėti Pravdai, Žukovas mušėsi į krūtinę, nusilenkęs prieš Chruščevą, ir balsavo kartu su visais kitais centro k-to nariais, kad jį išmestų iš partijos vadovybės.

Ligi šiol buvo aklas

"Aš labai apgailestauju", kalbėjo pagal Pravdos tvirtinimą marš. Žukovas "kad aš tik čionai (centro komitete) pamačiau svarbų tų klaidų, kurias aš padariau". "Aš pripažįstu, kad kritika, nukreipta prieš mane, yra iš pagrindų teisinga, ir ją laikau draugiška partijos pagalba man asmeniškai ir kitiems kariškiams, kad mes galėtume geriau suprasti partijos reikalavimus ir partijos liniją, kai eina reikalas apie armijos, laivyno vadovavimą ir kariuomenės politinį švietimą".

Buvo išmestas ir Stalino laikais

Svarstant centro komitete bausmę Žukovui už jo nusikaltimus, kai kurie nariai priminė, kad Žukovas jau buvo kartą už savo klaidas išmestas iš centro k-to Stalino laikais, bet iš to nepasimokėjęs.

Žukovas į šį priekaištą atsakė, kad tada jis prie kaltinimų neprisipažino. "Dabartinis, k-to posėdis buvo man gera pamoka apie partijos liniją", aiškinoi buvęs armijos vadas ir karo ministras Žukovas. "Dabar kitas dalykas. Aš pripažįstu savo klaidas. Aš duodu savo žodį centro komitetui, kad aš visiškai pašalinu šias savo klaidas".

Lukštena didvyrio laurus

Ant maršalo Žukovo krūtinės ir net pilvo buvo sukabinta daugiau ordinų ir medalių, negu ant kurio kito II pasaulinio karo vado Sovietų Sąjungoje.

Vieni iš jo draugų tuo džiaugėsi, kiti pyko. Tarp pastarųjų atrodo yra maršalas Konev, komunistų "Nato" (Varšuvos pakto) karinės komandos viršininkas. Tame pačiame Pravdos numeryje jis rašo, kad marš. Žukovas yra kaltas kartu su Stalinu už Sovietų armijos pralaimėjimus II pasaulinio karo pradžioje, kada vokiečiai per ketvertą mėnesių nužygiavo iki Maskvos priemiesčių.

Kaltina ir žiaurumu

Net ir žiaurumas, toji būtinybė ir "tauri" kiekvieno bolševiko savybė, centro komiteto "teisme" prieš Žukovą buvo priskaityta prie jo neigiamybės. Pravda rašo, kad 8 maršalai, vienas admiralas ir 3 generolai smerkė žiaurų, "antipartinį" Žukovą elgesį su savo pagalbininkais. Žu-

kovas ir prie to prisipažinęs.

Bet, kur Žukovą dės ateity, centro komitetas dar nepaskelbė. Nėra abejonės, kad jį išsiųs toli nuo Maskvos nereikšmingai tarnybai

Vadina marš. Žukov susibankrutavusios politikos atstovu

**Stūmęs Sovietų Sąjungą į
rizikingą kelią, sako CK**

MASKVA. — Komunistų partijos centro k-to rezoliucijoje prieš maršalą Žukovą pasakyta, kad Žukovas šiurkščiai laužė leninistinius principus apie kariuomenės vadovavimą. Dėlto Žukovas nevertas pasitikėjimo, kuri jam parodė partija.

Žukovas pasirodęs esąs politškai susibankrutavęs atstovas su palinkimu į "nuotykių" (rizikingą, pavojingą politiką), aiškinantis pačiomis svarbiausiomis užsienio politikos problemomis Sovietų Sąjungoje ir krašto apsaugos ministerijos vadovavime.

'Asilų spyriai paguldymui liūti'

Kai Chruščevas, Suslovas, Bulganinas (buvęs vyr. politrukas) parbloškė garsųjį maršalą, apdovanotą 4 kartus aukščiausiais Sovietų herojaus ordinais, prieš jį centro k-to pakilo eilė maršalų, admiralų ir generolų. Jų tarpe jo buvęs pavaduotojas viceministeris, dabar Užkaukazijos armijos vadas marš. Rokossovskis, naujasis karo ministras marš. Malinovskis, aviacijos maršalas Veršinins, Maskvos apygardos viršininkas maršalas Moskalenko, priešlėktuvinės apsaugos viršininkas marš. Beriozov ir karo ministerio padėjėjas maršalas Bagramian, buvęs raudonosios armijos viršininkas Paltijio valstybės.

Jie visi kaltino savo draugą Žukovą už pastangas išvaduoti armiją iš partijos valdžios, konkrečiai, iš politinių komisarų galios.

Vokietija griebis atominį ginklų ir raketų gaminimo

Anglija tiria žmonių opinią LONDONAS. — Anglijos vyriausybė, matyti, sąmoningai paleido į spaudą vieną iš svarbiųjų artėjančios Nato konferencijos klausimų — suteikti teisę Vokietijai gaminti atominius ir raketinius ginklus.

Kadangi JAV ir Anglija išsigan- gando nepaprastos Sovietų pa- žangos šioj srity, atrodo, kad jos turės grąžinti pilnas teises ir Vakary Vokietijai, kurios mokslininkai yra padėję pagrį- dus kaip atominę fiziką, taip ir raketoms, erdvių užkariavi- mui ir panašioms "fantasti- niams" mokslams.

Turkijoje įvyko parlamento rinkimai. Gaziantep mieste įvyko riaušės, kai 8,000 žmonių minia surengė mitingą, protestuodama prieš menamą balsavimų suklastojimą. Protestavo Laisvės partijos šalininkai, kurie gavo žymiai mažiau balsų, negu Demokratai partija.

"Tarybiniai" pažadai ir tikrovė

Tokia antraštė "Tiesos" rugsėjo 20 d. numeryje Kauno Vaidi- čio gatvės 7 nr. gyventojai skundžiasi, kad jau "dešimtis kartų kreipėsi žodžiu ir raštu į Kauno butų ūkio valdybą, prašydami suremontuoti griūvantį namą".

Tačiau valdybos vadovų, kaip matyti, tas neįjauja. Jie tik žada remontuoti, bet remontą pradėti ir negalvoja. Pritrūkę kantrybės gyventojai kreipėsi į "Kauno tiesos" redakciją, prašydami išjudinti butų ūkio valdybą iš letargo miego.

Pastaroji pranešė redakcijai, kad duoti nurodymai 20 butų valdybos valdytojų Stankevičiui padaryti būtiniausią remontą. Tačiau tai buvo tik "atsirašinėjimas".

Paaiškėjo, kad nėra sąmatos remontui atlikti, o kada sąmata atsirado, pasirodė, kad namai neįtraukti ir remonto planą, tad ir vėl remontas nebuvo pradėtas.

Gyventojai skundžiasi: "Jeigu butų ūkio valdybos vadovai neįjautrūs gyventojų poreikiams, tai jie turėtų susirūpinti bent valstybinio turto apsauga. Juk tiek metų neremontuojamas visai sugrius. Kas už tai atsakys?"

Silkių yra, nėra statinių

Kas lengviau — silkių sužve- joti, ar statinių pasigaminti? Lietuvos liaudies ūkio tarybos žuvies pramonės valdybos virši- ninkas V. Mickevičiaus vienoje kalboje, kurią atpasakoja "Tie- sa" 223 numeryje, skundžiasi, kad "viena mūsų organizacija — silkių žvejybos valdyba — vis neįvykdo planų".

Šiaurės Atlante, kur žvejoja šios valdybos laivai, susidarė įtempta padėtis, nes trūksta reikalingo plaukiojančio bazių ir "taros". Kai mūsų respublikos žuvies pramonė pagal savo reik- šmę išeina į pirmąją vietą Bal- tijos jūros baseine, mūsų beveik visiškai neaprupina reikalingu šaldytuvų kiekis.

Negeresni ir taros reikalai. Krasnodaro liaudies ūkio tary- ba nepristatė mums šiais metais 100 tūkstančių statinių. Reikia rimtai pagalvoti apie tai, kad mūsų respublikoje būtų pradėta gaminti tara žuvies pramonei".

Mickevičiaus pasisakymai įdo- mūs keliais atžvilgiais. Pirmiau- sia, jie rodo blogą sovietų val- džios planavimą žvejybos srity- je: Lietuvos žvejai Atlante įsak- miai skatinami kuo daugiau sil- kių sugauti, bet nepasirūpinama šaldytuvais bazėmis žuvį pavie- tyti.

LAISVĖS ŽIBURIAI

**Winnetkos iniciatyva gali
pasidaryti tradicija visam
laisvajam pasauliui**

Winnetka, Ill. šią pirmadi- nio naktį, lapkričio 4 d. per kiau- rą naktį paliks namuose ir biznio įmonėse šviesas deg- ti, prisimenant, kaip rusų bol- ševikų tankai ir durtuvai ly- giai prieš vienerius metus, lapkričio 4 d. naktį, pradėjo žudyti Vengrijos laisvės kovo- tojus.

Winnetkos prekybos rūmai- tą Laisvės Žiburių programą parėmė ir išsiuntinėjo savo 175 nariams paraginimą pir- madienio naktį apšviesti visus savo biznio įstaigų namus.

Kampanijos tikslas yra paro- dyti, kad nežūrint, jog rusai užgesino laisvės šviesas Veng- rijoje, Lietuvoje ir kituose sa- vo pavergtuose kraštuose, "mes tas šviesas vėl įjungia- me". "Laisvės švyturiai lais- vajame pasaulyje", pareiškė šios idėjos sumanytojas Joseph Blecker, 22 m., 188 Forest st., Winnetka, "bus kelrodys vi- siems, kurių laisvę komuniz- mas yra išplėšęs".

KAS AUDZIA IR KAS DĖVI

Pranešta, kad Telsių "Masčio" audiniai yra žinomi net už res- publikos sienų, kaip vieni ger- resnių.

Aišku, lietuviai nagingi dar- bininkai. Ką daro, visuomet da- ro sąžiningai, gerai, gražiai, jei tik sąlygos leidžia pilnai savo darbui pasireikšti.

Bet ar tais "Masčio" audiniais aprūpinami Lietuvos žmonės? Ne, kaip ir visos kitos okupuot- os Lietuvos gamybos tik trup- piniai tenka jos gyventojams, visa kita eina į "plačiąją tėv- nę" arba už jos sienas. O kas lieka krašte, pardavinėjama ei- liniam darbo žmogui neįveikia- momis kainomis. (E)

Mao atskrido į bolševikų šventę

MASKVA. — Komunistinės Kinijos prezidentas Mao Tse- tung atskrido Sovietų spausmi- niu lėktuvu į revoliucijos 40 me- tų sukakties minėjimą keletą dienų anksčiau.

Aerodrome jį pasitiko parti- jos ir vyriausybės vadai su Chruščevu ir Bulganinu prieša- ky. Mao žada vėliau aplankyti ir Lenkiją.

KREMLIAUS ANTRAS SATELITAS YRA 1,118 SVARŲ, LEKIA 937 M. AUKŠTĮ

**Aparatas, prijungtas prie šuns širdies, rodo
kad pirmasis erdvių "keliautojas" y-
ar dar gyvas**

MASKVA. — Sovietai pranešė, kad jie, šeštadienį, lapkričio 2 dieną, paleido į erdvę antrąjį žemės satelitą (sputnik). Šis satelitas yra žymiai didesnis, skrenda aplink žemę didesniame aukštyje ir — kas įdomiausia — buvo paleistas kartu su šunim.

Rooseveltas norėjo sušvelninti vokiečių pasidavimo sąlygas

Pasipriešino Churchill, Stalin

WASHINGTONAS, D. C. — Sovietai šiomis dienomis išleido dviejų tomų veikalą iš Stalino susirašinėjimo karo ir pokari- niais metais su JAV presiden- tais ir Anglijos ministeriais pir- mininkais.

Iš tų dokumentų matyti, kad prez. Rooseveltas, prašant, gen. Eisenhoweriui (tai matyti iš ki- tų dokumentų) ir kitiems karo vadams, siūlė sušvelninti sąly- gas Vokietijai, jei jos kariuome- nė pasiduotų ir nuverstų Hitle- rį.

Bet kai Churchillis ir Stalinas liko ir toliau prie "besąlyginės kapituliacijos", prie šios politi- kos perėjo ir Rooseveltas. Per tai vokiečių desperatiška kova sustiprėjo ir pareikalavo kelias- dešimt tūkstančių sąjungininkų karių gyvybių daugiau.

Churchillis tada galvojo apie "tolimą ateitį", apie Vokietijos okupaciją visiems laikams, kaip prietili visos V. Europos užval- dymui.

Šiandien Rytų Vokietija, pra-ėjus 15 metų po karo, yra ir toliau tvirtoj Maskvos valdžioje.

Žukovo pašalinimą JAV laiko įtampos ženklų Kremliuje

**Netiki, kad maršalas būtų
kurstęs ir rizikingus žygius**

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamentas išve- džioja, kad pašalinimas ir pa- stangos pažeminti garsų Sovietų kariuomenės vadą Žukovą, tuoj po priemonių prieš Malenkovą, Kaganovičių, Molotovą ir Se- pilovą tik parodo Kremliaus ir viso Sovietų bloko įtampą, vi- daus sunkumus.

JAV reiškia didelę abejonę Chruščevui ir viso centro k-to tvirtinimui, kad Žukovas stūmė Sovietų užsienio politiką į "nu- tykių", tai yra, pavojų kelią. Tai esą nesuderinama su anksty- vesniu Chruščevui tvirtinimu, kad jis norėjo pasiūsti į Wa- shingtoną pasitarimams marša- lą Žukovą ir su Chruščevu nepa- sitenkinimu, kad JAV vyriausy- bė šio pasiūlymo nepriėmė.

Iškelia Suslovo reikšmę

Centro k-to sprendimą prieš Žukovą paskelbė Michail Suslov, vienas iš įtakingiausių stalinis- tų, "marksizmo-leninizmo" te- oretikų, išsilaikiusių politbiure. Chruščevui sąjunga su Suslovo grupe gali ateity jam skaudžiai pačiam atsiliepti.

Sovietai sako, kad signalai ra- dijo aparato, prijungto prie šuns širdies, rodo, kad širdis vis dar plaka, kas rodo, kad pir- masis erdvių "keliautojas" kitą dieną, sekmadienį, buvo dar gy- vas.

Sputnik No. 2 yra 1,118.26 svarų sunkumo. Sputnik No. 1, paleistas spalio 4 dieną, sverė 184 svarus. Jis irgi vis dar skrieja aplink žemę. Bet išsi- baigus jo baterėjoms, siųstieji signalai nutrūko pereitą savaitę. Amerikos dirbtinis "mėnulis", kuris numatomas išsauti kovo mėnesį, bus tik 21.5 svarų didu- mo.

Kelionė kiek ilgesnė

Kadangi antrasis Sovietų sa- telitas buvo išsautas žymiai auk- ščiau, iki 937 mylių (sputnik No. 1 — 526 m.), jo kelias aplink pasaulį yra ilgesnis ir jį at- lieka per 1 val. ir 43 minutes, kas yra 8 min. ilgiau už pirmojo satelito laiką, per kurį jis pada- ro kelionę aplink žemę.

Spalio revoliucijos garbei

Maskva prie pranešimo apie antrojo "mėnulio" paleidimą pri- minė, kad jis yra skirtas atžy- mėti spalio (bolševikų) revoliu- cijos 40 metų sukaktį, kuri bus iškilmingai minima Maskvoj ir visame komunistų pasauly lap- kričio 7 d.

Amerikos ir kitų laisvųjų ša- lių mokslininkai, nors ir laukė iš Sovietų naujos staigmenos, bet nesitikėjo, kad jie veik visą savaitę prieš revoliucijos šventę paleis antrąjį, daug didesnį ir daug tobulesnį sputniką.

Kai kurie mokslininkai, kaip Dr. Edward Teller, vadinamas Amerikos vandenilio bombos "tėvu", pasakė, kad jis nen- ustebtų, jei Sovietai savo revoliu- ciją paminės dar įspūdinges- niu įvykiu — nušaus raketą į mėnulį ir ten pakabins raudoną žvaigždę.

Nežinomo politinio kalinio diena

NEW YORKAS. — 1953 m. buvusį politinių kalinių tarp- tautinė federacija lapkričio 7 d. — bolševikinio perversmo dieną — paskelbė Nežinomojo Poli- tinio Kalinio diena, nes bolševiki- nė vergija yra pats baisiausias politinės laisvės priešas.

Ta proga lapkričio 7 d. 5 val. p. p. prie Sovietų Sąjungos at- stovybės rūmų (68th Street ir Park Avenue kampas, Manhat- tan) organizuojamas masinis pi- ketavimas, o tą patį lapkričio 7 d. 7 val. vak. Carnegie Endow- ment patalpose (46th Street ir First Avenue kampas, Manhat- tan) įvyksta iškilmingas aktas. Kalbės kongreso narys Judd, buv. Budapešto burmistras Koe- vago, CIO atstovas E. Grey.

Toronto, Ont.

Grįžo iš Lietuvoje įsteigto komunistų rojaus

Laikraščiuose jau buvo rašyta, kad iš Kanados išvyko 15 lietuvių delegacija pamatyti Lietuvoje įsteigto komunistų rojaus ir grįžus pasidžiaugti, padaryti propagandos ir dolerių pasirinkti smunkančiam melaingam bižniui.

Delegacija sakosi apvažinėjęsi visus didesnius miestus, visas žymesnes vietas nuo Vilniaus universiteto iki kolikių. Sako, juos tenai komunistų tarnai ir vergai gražiai priėmė ir vaišinę. Buve leista aplankyti gimines ir draugus, jei tokių kas turėjo. Dabar, po kelių savaitių svečiavimosi komunistų valdomoj Lietuvoj, Kanados lietuvių komunistų delegacija grįžo ir padarė jau trejetą viešų pranešimų: Montrealyje, Torontoe ir Winnipege. Kadangi visiems buvo įdomu, ką ta delegacija papasakos apie Lietuvą, tai ji tuos susirinkimus susirinko be komdardų nemažai ir lietuvių, komunistinei religijai nepriklausančių. Delegatai nusiminė, be ūpo papasakojo kelionės įspūdžius prieš pasiekiant Lietuvą ir Lietuvoje, kur ir ką matė arba kitais žodžiais tariant: ką jiems parodė Lietuvoje. Visi pripažino, kad Lietuvoje daug vargo esą, kad žmonės neturi rūbų, blogas maistas, sunkiai dirba, geria ir dainuoja. Vienas jiems pasakė Kaune, kad neklausytų valdžios propagandos, esą gyvename kaip pragarė. Vienas kaime pasakė, kad nekentė žydų ir rusų. Kiti kitaip skundėsi. Visi Lietuvos gyventojai esą labai geros nuomonės apie Kanadą ir Ameriką ir daugelis prašė ką nors palikti dovanų.

Vienas iš delegatų atidavęs viską, ką turėjęs, pasilikęs tik tiek, kad galėtų parvažiuoti namo į Kanadą. Daugelis klausė, kodėl lietuviai buvo vežami į Sibirą? Kodėl tokius nežmoniškų mirties ima už maisto ir rūbų simitinius ir daug kitų klausimų. Buvo atsakyta, kad į Sibirą vežė kaltus ir nekaltus. Vieno delegato brolis buvęs išvežtas į Sibirą nekaltas ir tenai miręs. Dėl siuntinių delegacijai pats Paleckis paaiškino, kad tai daroma spekuliacijai sustabdyti, kad siuntiniai nešą nesantaiką tarp tų, kurie neturi Kanadoje giminių ir negauna siuntinių. Reikia, jei iš gaunamų siuntinių galima daryti spekuliaciją, tai tenai tų daiktų arba nėra arba labai trūksta, nes su daiktais, kurių krašte yra kiek reikia, spekuliacijos nepadarysi.

Winnipegietis delegatas, kai buvo paklaustas komunistų simpatijų: pasakė, mielas drauge, teisybė, kaip tenai gyvenama ir ar apsimoka grįžti Lietuvon. Atsakymas buvo, kad delegatas pats negrįžtų, nepatartų grįžti darbininkams, ypač senesnio amžiaus. Jauni ir su amatais ir specialybėmis, galėtų padaryti pragyvenimą.

Kai buvo paklaustas apie komunistų žiaurumus, šį tą pradėjęs aiškinti, winnipegietis pasakė: jūs, kurie buvotė Lietuvoje prie komunistų, geriau žinotė, negu aš. Tai nėra kas ir pasakoti. Kai delegacijos vadovas dar laikėsi ir bandė komunistų tvarką Lietuvoje gražinti, tai kitas delegatas pasakė, kad neteisybė draugas sako siuntinių reikalą, nes jo giminaiciams siuntiniai daug padeda. Kadangi delegatai atvežė daug laiškų nesenai užrašytų giminiams ir draugams Kanadoje, kuriuose skundžiamasi apie neišpasakytai sunkų gyvenimą, tai visai aišku, kad delegatai meluoti nenorėjo, o visą teisybę pasakoti bijojo. Išvadoje: Lenino, Stalino ir Chruščio komunistas yra gražūs tik komunistinėje propagandoje. Tiems, kurie serga komunizmo liga, yra

geriausias vaistas pamatyti Chruščio biznui statomą komunistų rojų, ir jie tuoj nuo komunizmo ligos pradės sveikti. Kad išsienyje gyvenantieji lietuviai nuo ligos nepasveiktų, komunistams labai naudinga ir reikalinga geležinė uždanga.

Lietuviai ieško lietuvių

Lietuvoje gyvenantieji giminės ieško Kastulės Mikutaitės (tekėjusios pavardė nežinoma), anksčiau gyvenusios pas patėvį Elksnį, 4311 Farley Ave., Baltimore 6, Md. Ji pati arba žinantieji prašomi pranešti adresu: Juozas Rasimas, 6728 S. Artesian Ave., Chicago 29, Ill.

Leonas Žikas, Antano sūnus, gyv. Lietuvoje, Užvenčio rajone, Kunigikių kaime, ieško dėdžių Juozo, Antano ir Kazio Tulčių.

Petrė Griškevičienė-Jonikaitė, gyv. Lietuvoje, Užvenčio paštas, ieško savo brolio Antano Joniko, tariamai gyv. Chicagoje.

Juozas Stumbra, Kristupo sūnus, gyv. Lietuvoje, Prienuose, Renonos (? - Red.) gatvė Nr. 5, ieško savo sesers Mikalinos Kazilionienės, apie 60 m. amž., išvykusios Ameriką apie 1914 metus.

Bronė Namajuskienė - Žilinskaitė iš Kauno, dabar gyv. Anglijoje arba žinantieji prašomi pranešti Danguolei Leipaitėi, 723 W. 19th Place, Chicago, Ill., USA. Yra žinių iš tėvų, gyvenančių Lietuvoje.

Paieškomi: Gulbinienė-Burksaitė Ona, d. Jono, kilusi iš Jurbarko ir gyvenusi Tauragėje ir Šmitienė-Burksaitė, d. Jono, kilusi iš Jurbarko ir gyvenusi Tilžėje, bei jos sūnus Juozas. Paieško: Elena Ožkauskienė (Burksaitė), Kaunas, Poželos g-vė Nr. 15, but. 16, Lietuvos TSR.

Ona Valentukėvičienė - Jurenaitė, gyv. Lietuvoje, šiaurinė, Lenino g-vė Nr. 164, b. 8, ieško savo tėvo Kazio Jurėno, tariamai gyvenančio JAV.

Genė Latvytė, gyv. Lietuvoje, Raseinių rajonas, Simkaičių paštas, ieško savo tėvo Stasio Latvio, Povoilo sūn., tariamai gyv. JAV.

Paieškomi: Petravičius Pranas, sūnus Jurgio, anksčiau gyvenęs Detroit 4, Mich. 5337 Joy Rd St. Paieško artimi giminės Sibire. Atsiliepti šiuo adresu: A. Kalvaitis, 52 Riverbank St., Welland, Ont., Canada.

Kučiauskas Juozas ir jo žmona Liudvina Butauskienė-Kučiauskienė, vaikai Jonas, Zigmas ir Klemensas. Paieško Liudvinos sesuo Ona Stanaitienė. Atsiliepti šiuo adresu: A. Kalvaitis, 52 Riverbank St., Welland, Ont., Canada.

Stasys Mačiulis, gyv. Lietuvoje, Šilutė, Aukštaičių g-vė 3, ieško Petro Žilinsko, 1938-39 m. atvykusio iš Argentinos į JAV ir gyvenusio 1642 Atlantic Ave., Bell, California.

Paieškomi: 1) Lenkaitė Barbora, Vinco — iškėjęsi už Kauliaus Juozo, Antano. 2) Lenkaitė Marijona, Vinco — iškėjęsi už Stasio Vincinto, Lizardaus. Paieško sesuo Lenkaitė Ona, Vinco — Paulauskienė, kilusi iš Tverės valsties, Žeberių km. Paieškomeji ar ką žinantieji apie juos malonėkite atsiliepti sekančiu adresu: Mrs. V. Miskinis, 60 MacDonald Ave., Oakville, Ont., Canada.

Be Krėvės raštų lietuvių literatūra būtų žymiai menkesnė! Krėvės kūrybą jūs geriau suprastė pėskaitė Chicago Lietuvos Literatūros Draugijos leidinį „Kaina \$1.00. Leidinį užsisakyti Vincas Krėvė-Mickevičius. Jo šiuo adresu:

NAUJIENOS.
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

Paieškojimai

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke paieškomi asmenys

Aidukaitė, — jos sesuo iškėjęsi už Antano Žvirblio.

Andriukaitienė - Žukauskaitė Marijona.
Ausvicas Aleksandras.
Balionis Petras, dirbęs miškuose Regan, Ontario.
Baltutienė Paulina, jos vyras buvo Povilas Baltutis, gyveno 6829 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

Baltutis Aleksandras, Eduardas ir Jonas, sūnūs Jono.
Baškys Jonas, sūnus Stasio.
Blaževičienė - Rabačiauskaitė Antanina, dukterys Janė ir Stasė.

Budrevičius Juozas, sūnus Antano, ir jo sūnus Juozas.
Buginienė - Narmantaitė Kazimiera, iš Kulupėnų km., Kartenos vls., Kretingos aps., vyras Buginis Juozas.
Fiodorovas Simas, sūnus Osipo.

Gečionis Antanas, iš Pakuonio vals., Kauno aps., gyveno Shenandoah, Pa.
Grušas Juozas, sūnus Prano, kil. iš Stačiūnų vals., Šiaulių apskr.

Janulevičius Anicetas, sūnus Silvestro.
Jesevičius Antanas, sūnus Kazimiero, iš Gedgaudių km., Salantų parap.

Klemas Jurgis, ir vaikai Elmontas, Emilis, Evaltas, Jonas, Jurgis ir Olga.
Kliverka Kazimieras, sūnus Antano, iš Rėklų k., Piniavos val., Panevėžio apskr.

Kulikauskienė - Rabačiauskaitė Ona, vyras Kulikauskas Vincas.
Litvinienė Irena.

Lukauskienė - Salytė Bronislava, vyras Lukauskas Pranas, iš Plungės val., Telšių ap.

Mikalaušienė - Narmantaitė Magdalena, iš Kulupėnų k., Kartenos vls., Kretingos apskr., vyras Mikalauskas Adomas.

Miliauskas Juozas, sūn. Vincas, ir jo dukterys Aldona ir Magdūtė.

Parestis Pranas.
Pietris Petras, sūn. Petro.

Popikas Jonas, Juozas ir Petras, sūnūs Pijaus, kilę iš Bartininkų.

Rabačiauskas Antanas, sūnus Liudviko.
Ramonas Petras, sūnus Mykolo.

Razmus Bessie, gyveno Chicago, Ill., 517 W. 64 St.
Rogalskis Vaclovas

Salytė - Lukauskienė Bronislava, vyras Lukauskis Pranas, iš Plungės val., Telšių ap.

Šilinskas Petras.
Skikaitė Marcelė, duklė Kazimiero, iš Žibartų k., Seduvos val., gyveno Argentinoj.

Slivinskas Petras ir Stasys, iš Vaiskunų k., Bukonių par. Svetikas Henrikas.

Valaitis Mykolas ir Pranciškus, sūnūs Pranciškaus.

VINCENAS KUCHIN (KUCINSKAS)
Gyv. 1526 So. 48 Court, Cicero

Mirė 1957 m. lapkričio 2 d., 8 val. ryto, sulaukęs pusės amž. Gimęs Lietuvoje, Marijampolės apskrityje, Baziškių parapijoje, Vizgerių kaime.

Amerikoje išgyveno 50 m. Paliko nuliūdę du sūnus: Vincentas, marti Kay ir anūki Catherine, Danny ir Ruth; sūnus Norbertas, marti Adeline ir anūki Dianne; dvi dukterys: Agnė ir Lillian, anūka John; dvi seserys: Agnė Stanislavaitis, švogėris Frank ir šeima; Constance Janulis ir šeima; Lietuvoj liko dvi seserys: Jeva Ožkauskienė ir šeima, Marijona Rasimienė ir šeima; daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Prieklausė prie Liet. Rymo Katalikų Susivienijimo.
Kūnas pašarvotas Vancos koplyčioje, 1424 S. 50 Av., Cicero.

Trečiad., lapkr. 6 d. 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kap.

Visi a. a. Vincento Kuchin gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Sesuo, švogėris, Sesers Vaikai ir kiti Gimines.

Laidotuvių direktorius P. J. Ridikas. Tel. YA 7-4911.

PETRAS SIMENAS
Gyveno 3251 So. Lowe Ave.

Mirė 1957 m. lapkričio 2 d., 6 val. ryto, sulaukęs pusės amž. Gimęs Lietuvoj, Panevėžio apskr., Kupreliskių par., Vėzdūnų kaime.

Amerikoje išgyveno 44 m. Paliko nuliūdę sesuo Amilija Balaisis ir švogėris Aleksas; sesers vaikai: Paulina Rudis, jos vyras Juozas; Jonas Valentas ir Bruno Valentas ir jų šeimos; daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S. Halsted St. Antr., lapkr. 5 d. 10 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapinės.

Visi a. a. Petro Simeno gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Sūnūs, Marčios, Dukterys, švogėris ir Gimines.

Laidotuvių direktorius Alfred Vance. Tel. OL 2-5245.

Žvirblys Jonas, sūn. Antano, gyveno 177 Neptune Ave., Jersey City, N.J.

Žvirblytė, sesuo Antano Žvirblio, iš Čniškelių k., Joniškelio val., Biržų ap.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi kreiptis:
CONSULATE-GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N.Y.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūloma dabar įsigyti šį stipriai įrįstą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai anglišką žodyną. Kaina—\$14.00. Žodynas Jams bus išsiųstas, jei pasiųskite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

—DOKS SVENTISIS SU DODEGA? — Atsakymą rasite Mūsų KNYGOJE. Kaina NAUJIENOS. Tel. YA 7-4911

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Utenos Draugiškas Klubas šio lapkričio 9 d. rengia šokių vakarą Venglauskio svetainėje, 4500 S. Talmann Ave. Gros Ben Pavio orkestras ir bus gerų užkandžių ir gėrimų. Klubas narių ir narės būtinai kviečiami dalyvauti, o vakarui apsiėmę pasidaryti prašomi atvykti laiku. Vakaras prasidės 7 val. vak.

Rengimo Komisija

LUCILLE VERBISKI
Pagal tėvus GUDJONIS
Gyv. 5004 Harney Road South, Oaklawn, Ill. Tel. GA 5-1792.

Mirė 1957 m. lapkričio 2 d., 8:50 val. vakare, sulaukus 42 metų amžiaus.
Gimusi Chicago, Illinois

Paliko nuliūdę vyras Otto, dvi dukterys: Patricia ir Marlene, sesuo Helen Gudjonis, du broliai: Petras ir Pranciškus, jo žmona Mary ir šeima; 4 pusserės: Eleanor Soldat, Petronėlė Schwabas, Antoinette Motuz, Pauline Yushka, jų šeimos, uošvienė Pauline Verbiskis su šeima ir kiti gimines.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituania Ave.

Antr., lapkr. 5 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Lucille Verbiskis gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Dukterys, Sesuo, Broliai ir kiti Gimines.

Laidotuvių direktorius A. M. Phillips. Tel. YA 7-3401.

VINCENAS KUCHIN (KUCINSKAS)
Gyv. 1526 So. 48 Court, Cicero

Mirė 1957 m. lapkričio 2 d., 8 val. ryto, sulaukęs pusės amž. Gimęs Lietuvoje, Marijampolės apskrityje, Baziškių parapijoje, Vizgerių kaime.

Amerikoje išgyveno 50 m. Paliko nuliūdę du sūnus: Vincentas, marti Kay ir anūki Catherine, Danny ir Ruth; sūnus Norbertas, marti Adeline ir anūki Dianne; dvi dukterys: Agnė ir Lillian, anūka John; dvi seserys: Agnė Stanislavaitis, švogėris Frank ir šeima; Constance Janulis ir šeima; Lietuvoj liko dvi seserys: Jeva Ožkauskienė ir šeima, Marijona Rasimienė ir šeima; daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Prieklausė prie Liet. Rymo Katalikų Susivienijimo.
Kūnas pašarvotas Vancos koplyčioje, 1424 S. 50 Av., Cicero.

Trečiad., lapkr. 6 d. 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kap.

Visi a. a. Vincento Kuchin gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Sūnūs, Marčios, Dukterys, švogėris ir Gimines.

Laidotuvių direktorius Alfred Vance. Tel. OL 2-5245.

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELININKA
GĖLĖS VISOMIS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS
Telegrama i Vicas Pasaule
Dalis
KVIEKTI NINKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.
URBA Gelininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

Donald A. Petkus
Laidotuvių Direktorius
PILNAS LAIDOJIMO PATARNAVIMAS SU KARSTU: nuo \$285, \$390, \$495, \$585, \$690, \$795, \$880, \$995 ir daugiau
1410 So. 50th Ave.
Telefonas: TO 3-2108-09
CICERO 50, ILL.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
5812 South Western Avenue
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE
Tel.: GROVEHILL 6-2345-4

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKĄ and EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
ATSIKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga.
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: Yards 7-1741—1742 ir Lafayette 3-9851
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: Lafayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 40th STREET
Phone: Yards 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET
2314 WEST 23rd PLACE
REpublic 7-1213
Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET
Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE.
Phone: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE.
Tel.: Yards 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: Olympic 2-5245 — Townhall 3-9887

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET
Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE.
Phone: COMModore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill.
Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE
Phone: Yards 7-3401

"NAUJIENAS" SKAITO VISI RIAI. JIE ŽINO, KAD NAU-SROVIŲ ŽMONĖS DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALS-TYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIE-

PIRKITE JAV TAUPYMO "BONUS"

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, NOVEMBER 4, 1957

PRADĖK TAUPYTI SIANDIEN, TURĖSI RYTOJ!

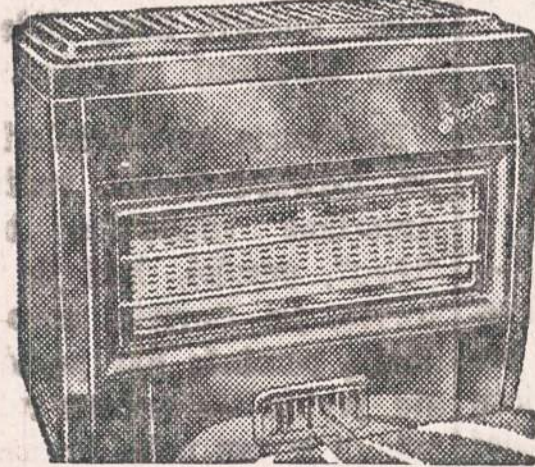
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N
4071 Archer Ave. Tel.: Lafayette 3-8248
(i vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antr., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryto iki 8:00 val. vak.

RUDENINIS IŠPARDAVIMAS

Patys geriausi SIEGLER, MOORE ir kitų firmų pečiai, šildomi aliejumi ir gazu.

Taip pat didelis pasirinkimas naujų ir modernių radijų, TV ir radijo aparatų, veidrodžių, lovų ir kita.

F. A. RADONIS ir N. BERTULIS, sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
8245 SOUTH WESTERN AVE CHICAGO 36, ILLINOIS
Grovehill 6-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
Yards 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2556 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
Lafayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Cliffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CHICAGO 50, ILLINOIS
Townhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Haymarket 1-2028

Detroit, Mich.

Lietuvių namai

Šių metų gegužės mėn. namų reikalams komitetas buvo pildytas ir jam pavesta konkretus reikalas, — rinkti pinigų iš pasizadėjusių pasirašiusių asmenų ir bendrai tuo reikalu klabinti visas duris, kur tik bus galima.

Be abejonės, platesniai lietuvių visuomenė darosi idomu, kas tuo reikalu daroma, kaip sekasi ir kokie rezultatai pasiekiami.

Komitetas, plačiau nesireklamuodamas, kiek sąlygos leido, vykdė jam pavestas pareigas.

Pirmoje eilėje pasizadėjusiųjų pavardės buvo pasiskirstytos komiteto narių tarpe ir tada kiekvienas individualiai stengėsi kokiais nors būdais savo klientus pasiekti ir prašyti visai realaus dalyko, — pinigų. Su džiaugsmu buvo imama bileto kokia suma. Lengvai suprantama, kad kiekvieno kišenėje šimtas dolerių nelaukia, kad jie būtų nunešti į National Bank, Branch 4, einamąją sąskaitą No. 54743. Betgi \$20 ar \$30 lengviau pagauti.

Per trumpą laiką pasizadėjusiųjų buvo pasiekti ir jų reagavimas į tą opų reikalą dalinai patenkėjo. Atsiliepimai įvairūs ir charakteringi. Nemaža yra labai miiglotų, betgi taip pat užtinkama tiesiog deimantių. Šiuo kartu, pavardžių neminint, tenkinsimės tik turimais faktais.

Griežtai atsisakančių buvo užtikta tik vienas kitas. Dangujoje atvejų įmokėjimas atidedamas vėlesniam laikui. Vieni pasako aiškią datą, kiti nukelia neribotam laikui.

Gan daug tokių, kurie žada savo įnašą įmokėti tada, kai namo statyba bus pradėta. Šitoks išsireikšimas tuoju prašosi nemalonių kritikos. Mielas detroitietis, jeigu savo nuomonę gerbi, turėtum džiaugtis, kai rasi platesnį pritarimą. Jeigu šitokia nuomonė ras daug pasekėjų, tai kaip mes tą mūsų lietuvišką tvirtovę pradėsime statyti?

Visi komiteto nariai neužtikto nuomonės, kad namas nereikalingas arba kad lietuvių visuomenė taip neturi pinigų, kad vienas šimtas dolerių lietuvių šeimoje tai neįmanomas dalykas

ties sutalpinti net per 2-3 metus. Džiugu, tokių dalykų neteko girdėti.

Štai tie pavyzdžiai, kurie teikia noro ir pasiryžimo tęsti darbą tolyn.

Zmogus, būdamas atleistas iš darbo ir gavęs bedarbio kompensaciją, atveža pinigus pas rinkėją ir pasako: "Žinoma, to dar neužteks, kai reikės, vėl duosiu". Dar keli, duodami šimtinę, pareiškė, kad pradėjus darbą "duosime ir kitą". Dar viena maloni staigmena einamojoje sąskaitoje. Pora asmenų visai neparaginti savo įnašus pasiuntę tiesiog į banką.

Jeigu šitokių žmonių atsirastų daugiau, neabejotinai mes savo gražų uždavinį įvykdysime.

Nepaprastai džiugus ir reikšmingas įvykis. Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Detroito skyrius įmokėjo \$100.

Kitoms organizacijoms pavyzdys ir būtinas reikalas pagyvoti. Kai susidarys įmokėjusiųjų po \$100 didesnis skaičius, tada bus renkama akcininkų vadovybė. Tada organizacijų įtaka į šį reikalą visai išskristų. Net ir Lietuvių Bendruomenės valdyba, kuri iki šiol visą reikalą globojo, nebeturėtų jokių teisių į šį dalyką reaguoti. Detroito Lietuvių Visuomenės vargu ar būtų labai gerai. Visos organizacijos turėtų pasvarstyti. Ne tik organizacijos, bet ir pavienios šeimos.

Brangi šeimos motina, pagalvok, kaip jausiesi po sunkių darbų, sutemų metu, kai žinosi, kad tavo šeimos narys išvyko į Lietuvį Namus arba, kaip miegosi, kai visai nežinosi, kuria kryptimi kas nuėjo?

Visose šeimų sudėtyse tas labai svarbu. Dabar atitraukti šimtinę nuo galybės reikalų nevisad lengva, bet tas vienkartinis reikalas, o ateityje gali turėti nepaprastai didelės reikšmės.

Dažnai nusiskundžiama lietuvių jaunimui, kad jis pavojingai amerikoniškas, bet mūsų pačių pareiga sudaryti sąlygas, kad tie jaunuoliai galėtų rinktis geresnį kelią.

Ar nevertėtų labai rimtai pagalvoti dabar, nes vėliau gali būti per vėlu. Jeigu šie lietuvių namų įsigijimo akcija dabar nepavyktų, tada tektų didelę atsakomybę už tolimą ateitį. Galima prileisti, kad jeigu dabar nepavyks, tai vargu kas ateityje benorės šitą reikalą iš naujo pradėti. Dabartiniame mūsų gyvenime nemažai kliudo tas įvykis, kad Detroito Lietuvių visuomenė vieną kartą jau pastatė namus ir turėjo nelaimės juos prarasti.

Sunkūs depresijos laikai ne vien tik lietuvių namus palietė. Tuo metu sunyko labai daug ir labai didelių įmonių ir kitokio, kaip bendruomenių taip ir privataus turto.

Bet argi gyvenimas sustojo, argi niekas nebedrįso iš naujo pradėti? Kaip tik sąlygos pasikeitė tuoju ėmėsi iš naujo ir vėl atgavo ne tik prarastą, bet dargi žymiai išplėtė ir išstabilino. Lietuviai turi labai daug kieto patyrimo, todėl suabejojimas lyg ir nepritinka. Nebepasitikėjimas lietuvių organizuotos visuomenės išterme ir pajėgumu, lyg sakytum, kad mes savo tautiškuose reikaluose pradedam pasenti, pradedam nebegaluoti. Tas netinka prie lietuviško veido.

Netolimoje ateityje numatoma užmegzti kontaktą su kitomis, panašių tikslų turinčiomis lietuvių grupėmis. Gal pavyktų susijungti. Su kokia suma mes galėsime operuoti? Be \$10,000 būtų lyg gėda. Tuo tarpu einamojoje sąskaitoje dar nėra ir pusės tos sumos. Iki Naujųjų Metų mes turime pasitempti ir užsirekomenduoti kaip rimtas organizuotas vienetą arba turėsim suglausti sparnus ir pasakyti, kad mes detroitiečiai konkreciam lietuvių reikalui nepajėgūs.

Tik tvirtai panorėkim, tik tuoju pajudėkim ir mes turėsime norimą, kas mums nepaprastai reikalinga, būtent savus lietuvių namus Detroito.

Lietuvių Namų Reikalams Komitetas

Auroros mėras pasiskyrė policijos viršininku

Paul Egan, pagarsėjęs Auroros mėras, pasidarė laikinu policijos viršininku, nes kitaip nebeišėjo, kai jo paskirtajam policijos viršininkui Fermin O. Andrews terminas baigėsi ir mėras pamiršo terminą pratęsti.

Kun. Andrews gyvena už Aurorą miestelio ribų, tad pagal taisykles negali eiti pareigas ilgiau, kaip 60 dienų. Tos dienos jam baigėsi spalio 22 d. ir spalio 23 d. Aurora pasijuto be policijos šefo. Tą spragą laikinai ir užkūšo pats mėras.

Brazilijos lietuvių dėmesiai

Paieškomas iš Lietuvos giminių ANDRIUKAITIS Stasys-Vincas emigravęs iš Lietuvos į Braziliją ir gyvenęs Sao Paulo apylinkėse, rašytojo V. Andriukaičio brolis.

Jis pats arba apie jį žinantieji prašomi pranešti "Naujienuoms", Box 4744.

Paieškomi iš Lietuvos šie asmenys

1) ANGLICKIENE — žilinskaitė Janina, iš Šiaulių miesto, naujoji ateivė.

2) BAZILIUS Justinas, sūn. Antano, atvykęs prieš 1914 m.

3) BAZILIUTE — URNEŽIENE Antanina, atvykusi prieš 1914 m. Gimusi Paliuobiuose, gyvena Griškabūdy.

Abu Bazilius Justinas ir Antanina ieško jų sesuo Marcelė Baziliute iš Lietuvos. Jie patys, arba žinantieji apie juos prašau pranešti "Naujienuoms", Box 4744, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

ISTOKIT DROVERS BANKO 1958

Kaledu Klubo Nariais Dabar!

TURĖSITE VISUS REIKALINGUS PINIGUS ATEINANČIOMS KALĖDOMS

Atsikratykite piniginių rūpesčių ir tikrai pasidžiaukite šventėmis. Tai nesunkus dalykas. Pradėkite dabar, tapdami Drovers Banko Kalėdų Taupymo Klubo nariais. Pridėkite kelis dolerius kiekvieną savaitę ir Kalėdų metu turėsite reikalingus pinigus pirkiniams, kelionėms ir pasižmonėjimui.

DAUG VIETOS

MASINOMS PASTATYTI

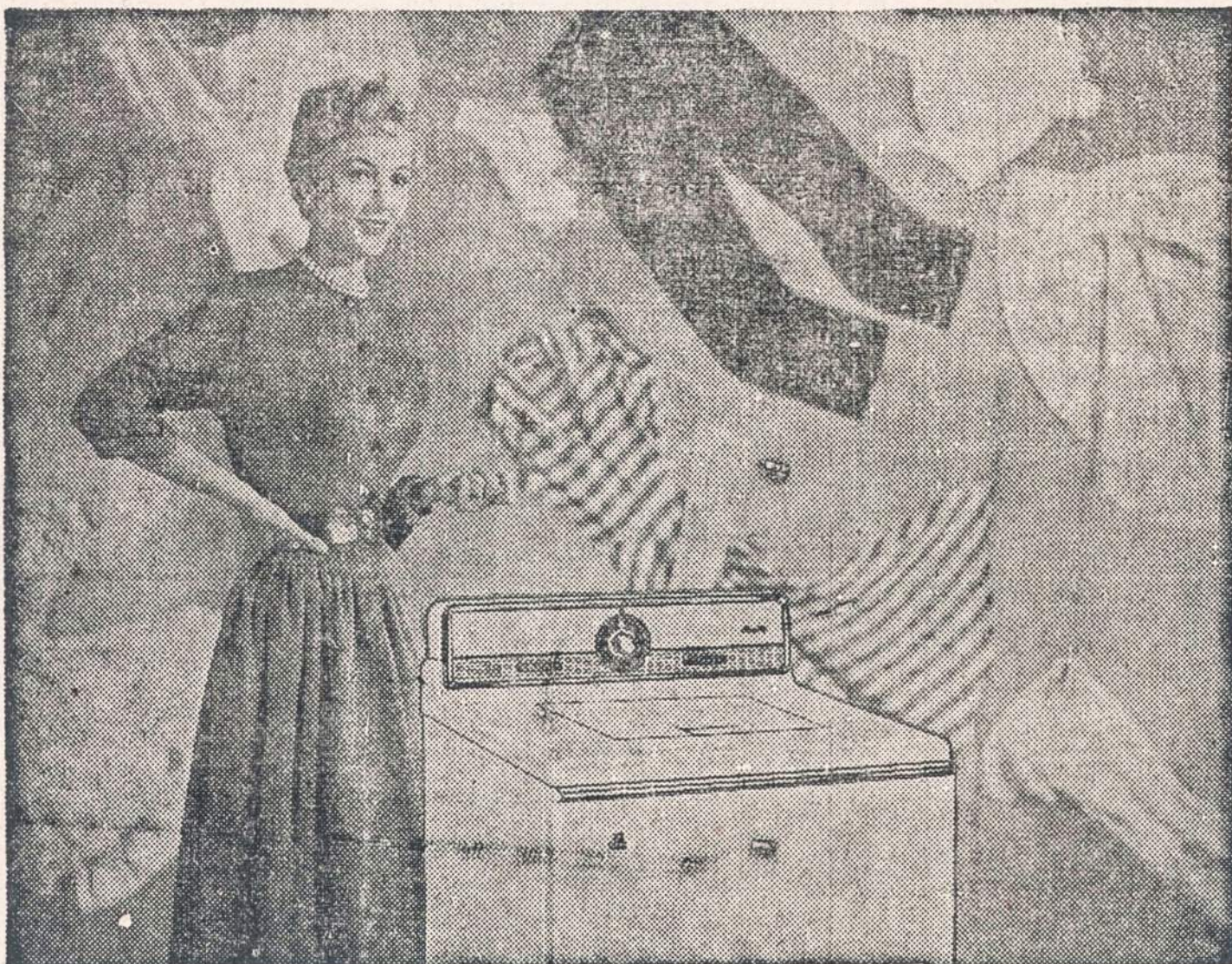

Yra lengva bendrauti su DROVERS

The Drovers Banks

47th Street & Ashland Avenue Yards 7-7000

SINCE 1883

Everything* is Washable in the NEW MAYTAG ALL FABRIC AUTOMATIC

* If it's safe in water... it's washable in the new Maytag. Sheer stockings and delicate sweaters of fragile modern fabrics... dainty baby woolsens... sturdy cottons and heavy materials... now you can wash them all automatically, yet with the gentleness of hand washing. Saves on ironing, too!

Only MAYTAG offers you all of these features:

- Two speed washing action. Push-button control.
- Automatic water level control saves water.
- Built-in Suds Saver optional.
- Choice of 3-water temperatures, with exclusive cold water wash or rinse.
- Gyrofoam action and double spin tubs for cleaner, faster washings.
- In White, Pastel-tone Green or Yellow.

LEO BERMAN FURNITURE AND APPLIANCE STORES

1638 W. 63rd Street

3422 Michigan, Phones: Waterfall 8-8400

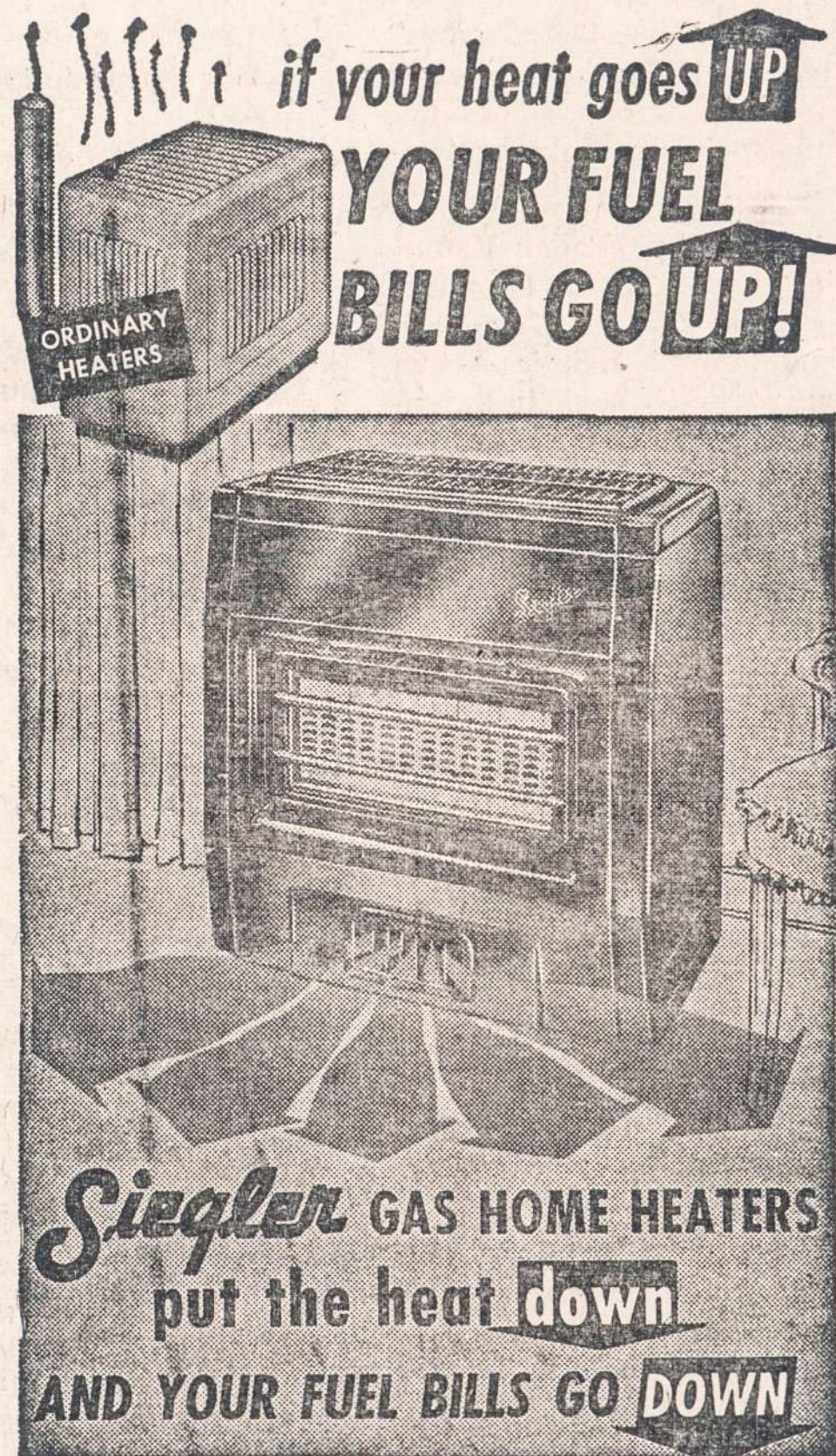
(One block West of Ashland on 63rd St.)

HEmlock 4-6800

East Chicago, Indiana East Chicago 5611

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NOW AT OGDEN STOKER'S

Ordinary heaters pile the heat up on the ceiling until some of it finally seeps down to the living level. If you own an ordinary heater, you know how costly and uncomfortable that system is! Sieglers does just the opposite... your floors in every room get heated first. Heat is not wasted on the ceiling and out the chimney. Don't close off rooms this winter and pay high fuel bills to boot... order your new Sieglers now.

MONEY BACK GUARANTEE
SIEGLER GUARANTEES MORE AND HOTTER HEAT OVER YOUR FLOORS
Come in today! Let us prove it with a hot demonstration!

FREE ESTIMATES — NO OBLIGATIONS

WE SERVICE AND INSTALL EVERYTHING WE SELL

COURTEOUS SALESMEN TO SERVE YOU

OGDEN STOKER SALES AND SERVICE CO.

1314 West Grand Avenue Chicago, Ill.

All phones SEeley 3-7112

JOIN SKYWATCH

CALL CIVIL DEFENSE

LAUMES KALBINA JAUNIKAIČIUS

—O kas tu tokia?
—Laumė!
—Laumė?—nustebęs kartoja vaikinai.

—Taip! Geroji laumė.

Bernaitis sumišęs: pirmą syk mato laumę. Mėnulis šviečia stačiai jai į veidą. Ji jauna ir graži, kaip ne vienoj pasakoj. Ji meiliai žiūri, švelniai šypsosi, nes vaikinai dailius ir jai patinka, kad drąsus. O šis visai sužavėtas. Jos šypsni, kaip šiltos marių putos glosto širdį. Jis visai užsimiršęs. Žiūrėty taip ir svaigtų be galo... "

Juozo švaisto nuotykių knyga PETRAS ŠIRVOKAS nukels jus į pasaulį, kur dar tebėra užburto pilys, seni karaliai, nuostabios karalaitės, gerosios laumės ir velniai. Šią įdomią knygą dar galima įsigyti Naujienu Adminstracijoje, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Jos kaina — tiktai \$2.00. (Sk.)

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, NOVEMBER 4, 1957

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
7 cents per copy, 10c. on Saturday	

Dienraščio kainos:	
Chicagoje	
metams	\$13.00
pusei metų	7.00
trims mėnesiams	4.00
vienam mėnesiui	1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

Kapitalo koncentracija

Dviejų didžiausių šioje šalyje geležinkelių, Pennsylvania ir New York Central, prezidentai pranešė spaudai, kad tuodu geležinkelių ketina susijungti. Susijungimo planas, kuris dabar yra ruošiamas, bus pateiktas jų akcininkų (šerinkinkų) susirinkimams priimti. Po to ji turės patvirtinti atitinkamos federalinės įstaigos. Geležinkelius Jungtinėse Valstybėse prižiūri ir reguliuoja federalinė vyriausybė. Tos reguliacijos, kaip neseniai pasakė vienas atvykęs iš Anglijos geležinkelių administracijos atstovas, čia yra net griežtesnis, negu Britanijoje, kur geležinkeliai yra suvalstybinti.

Pennsylvania ir New York Central geležinkeliai turi ilgiausias kelio linijas šioje šalyje: Pennsylvania — 9,963 mylių, New York Central — 10,600 mylių. Sudėjus jas, pasidarys daugiau, kaip 20,000 mylių — ilgiausias geležinis kelias pasaulyje.

Susiliejęs į vieną abiem kompanijom, kurios tuos geležinkelius valdo, jungtinė kompanija turės netoli 6 milijonų dolerių kapitalą. Pagal savo kapitalo dydį, ji bus vienuoliktą. Kiti 10 kapitalo milžinų yra šie:

American Telephone & Telegraph Co. su 16,206 milijonais kapitalo, Metropolitan Life Insurance Co. su 14,785 milijonais, Prudential Life Insurance Co. — 13,261 mil., Bank of America — 9,991 mil., Equitable Life Insurance Co. — 8,472 mil., Standard Oil Co. of New Jersey — 7,901 mil., Chase Manhattan Bank — 7,756 mil., First National City Bank — 7,588 mil., General Motors Corporation — 7,400 mil., New York Life Insurance Co. — 6,239 mil.

Idomu, kad tarp šių stambiausiųjų kapitalo gigantų keturi yra apdraudus kompanijos ir keturi bankai; tik du yra pramonės kompanijos — telefono bei telegrafo ir automobilių. Į šių gigantų eilę dabar rengiasi stoti ir susijungę stambiausieji geležinkeliai.

* * *

Jų susijungimas reikš kompeticijos (konkurencijos) pašalinimą tarp tų dviejų susisiekimo sistemų.

Dažnai girdime sakant, kad kompeticija, varžytynės biznyje esąs labai sveikas ir naudingas dalykas taip pačiam bizniui, taip vartotojams, atseit, žmonėms, kurie perka prekes arba moka už teikiamus jiems patarnavimus. Nes, kai nepriklausomos viena nuo kitos kompanijos varžosi dėl biznio, stengiamosi kiekviena gauti daugiau pirkėjų, tai jos yra priverstos duoti galimai geresnę prekę (arba patarnavimą) už galimai žemesnę kainą. Tai yra neabejotinai teisinga mintis. Jei nebūtų kompeticijos, tai prekės būtų blogos ir brangios, kaip kad yra komunistų valdomose šalyse, kur privatinis verslas yra panaikintas.

Tačiau klysta tie ekonomistai, kurie laiko kompeticiją absoliučiai geru dalyku. Ji turi ir blogų savybių. Ji nuvaro į bankrotą tūkstančius biznierių, kurie neatsilaiko varžytynėse su savo kompetitoriais; mažesni bizniai nusigynena ir jų vietą užima stambesni bizniai, tarp kurių paskui iškyla dar didesni. Žiūrėkite, kas atstiko pvz. su automobilių pramone, kurioje nepasitiko tik kelios milžiniškos kompanijos, „prarijusios“ šimtus mažesnių gamintojų, arba kas dabar darosi maisto prekyboje, kur smulkius nepriklausomus krautuvinius varo iš biznio galingos „krautuvinių grandinės“ (chain stores), steigdamos maisto prekių palocius — „super-markets“.

Bet ateina laikas, kada ir didiesiems biznio milžinams pradeda sprūsti dirva iš po kojų. Jie pajunta, kad kompeticija juos veda į pražūtį. Tai pajuto dviejų aukščiausių paminėtų didžiųjų geležinkelių savininkai. Pennsylvania ir New York Central nebepadarė pelno, bet turi nuostolių, iš pasaziurių gabenimo; pelną jie daro tik iš prekių transporto (kurį, beje, dosniai šelpia valdžia, brangiai mokėdama už pašto gabenimą) ir kitokių, „šalutinių“ verslų.

O pasaziurių gabenimas pasidarė geležinkeliams nuostolingas dėl to, kad jiems daro kompeticiją įvairios kitos transporto priemonės — autobusai, lėktuvai ir privatinės žmonių, turimos mašinos. Šita kompeticija privertė geležinkelius pagreitinti traukinių judėjimą, įtaisyti prabangesnius vagonus (milžiniškas skurtumas, palyginti su tuo, kas buvo prieš 20-30 metų!) — ir tuo pačiu laiku žymiai numušti bilietai kainas. O tarnautojų ir darbininkų algos ir medžiagų kainos pakilo.

Pasaziurių vežimas tiem geležinkeliam nebeapsimoka. Todėl jie dabar siekia sumažinti savo nuostolius, pašalindami kompeticiją su kits kitu. Jų susijungimas reikš stambų žingsnį kapitalo koncentracijos kryptim šioje biznio srityje. Tas pats procesas, kaip aukščiau nurodėme, eina ir kitose srityse; kai kur įsiai jau yra nužengęs labai toli.

Nei įstatymai, nei valdžios įsikišimas neįstengia jį sustabdyti. Nežiūrint ką ekonomistai bekalbėtų, o yra faktas, kad kapitalizmo sistema turi savo vystymosi „įstatymus“, nepriklausančius nuo žmogaus užgaidų.

APŽVALGA

TAVORŠČIUI BIMBAI „JUOKAI“

Maršalas Georgi Žukov, SSSR karo ministeris ir aukščiausios valdančiosios įstaigos, partijos prezidento, narys, tapo išmestas iš ministerio vietos, vos tik įsiai spėjo sugrįžti iš diplomatinės kelionės Jugoslavijoje ir Albanijoje. Bet A. Bimba sako, kad tai visai panašus dalykas, kaip Wilsono neseniai įvykęs pasitraukimas iš JAV gynybos sekretoriaus pareigų.

Tačiau Amerikos spauda reagavo į tuodų įvykiu visai skirtingu būdu. Apie Wilsono rezignaciją spauda pranešė tik „keliomis eilutėmis“; o apie Žukovo pašalinimą laikraščiai „užkimiš“ visokiais spėjiojimais ir kalba radijo bei televizijos komentatoriai, „Tartum svieto pabaiga būtų prasidėjusi“, sako Bimba.

Jam atrodo, kad tai „vienų juokai“: Amerikos spauda daugiau rūpinasi sovietų reikalais, negu savo krašto, labiau garsina sovietų vadus, negu savuosius!

Bet ar, iš tiesų, čia tik juokai? Pats lietuviškų Maskvos davatų boselis pripažįsta, kad tai „įdomūs klausimai“, kurie jam nesuprantami.

Tik labai žiopi žmonės gali manyti, kad Žukovo pašalinimas neturi daugiau reikšmės, kaip Wilsono atsisakymas. Tiem žiopiems pakijo mintį, kad čia „nėra skirtumo“, pats Chruščevas. O betgi...

Charles Wilson buvo vienas iš šimtų, jei ne tūkstančių, asmenų, kurie galėjo ir gali užimti gynybos sekretoriaus vietą. Jam pasitraukus, yra pakviečiamas kitas, gal ne mažiau kompetentingas, negu Wilsonas. Nieko ypatingo tokiam pakeitimui nėra. Skandalas būtų kilęs tik tai tuo atveju, jei prez. Eisenhoweris būtų Wilsoną išmetęs.

Maršalas Žukovas buvo išmestas, išmestas labai nemandagiu būdu. Bet ir tai dar nėra pats svarbiausias skirtumas tarp jo pašalinimo ir Wilsono rezignacijos. Sovietų valdžios manieros iš viso nėra labai kultūringos. Kada ji pašalina iš savo tarpo kurį asmenį, tai įsiai ne tik netenka savo posto, bet ir būna apipilamas pamazgomis. Atsiminkime, kaip buvo išdėgti (ir šiandien dar tebedėgtami) Molotovas ir Kaganovičius. Su šituo Kremliaus valdovų chamizmu civilizotas pasaulis jau yra apsipratęs.

Tačiau Žukovas, patekęs į gynybos ministerio vietą, buvo visai ne tokioje padėtyje, kokioje būna panašias pareigas einantieji demokratinių valstybių ministrai; todėl ir jo pašalinimas turi visai kitokią reikšmę.

Maršalas Žukovas buvo įkopen į pačią viršūnę diktatūrinėje valdžioje. Įsiai buvo virtęs tos diktatūros „stulpas“. Kai stulpas parvirsta, tai sudreba visas pastatas, kuriuo įsiai buvo paramtas! Jei stulpas labai didelis, tai jo parvirstimas gali priversti ir prie pastato griuvimo!

Štai dėlko amerikiečiai ir kitų šalių žmonės buvo nustebinti, kai jie išgirdo apie Žukovo kritimą, — ir dėlko jie taip gėdijai gauda žinias ir gandus apie tai, kas dabar darosi Kremluje po Žukovo pašalinimo.

O sovietų spauda ir radijas visuomenės neinformuoja. Cenzūra taip paaštrėjo, kad užsienių korespondentai, gyvenantieji

Maskvoje, nebepali pranešti jokios tikresnės žinios savo laikraščiams. Tai reiškia, kad Žukovui kritus, Kremliaus ponai dar nesuranda tvirto pagrindo po savo kojomis.

Tokie „žemės drebėjimai“ įvyksta despotiškoje valdžioje, kai iš jos iškrinta stambūs šulės. Jos viršūnei sugriuvus, galėtų sugriūti visa valdžios sistema.

Bimba to nesupranta, nes įsiai iš viso nesupranta tos tironijos, kuriai įsiai tarnauja, mulkindamas tamsius savo pasekėjus.

ŽMOGUS ARTEJA AMŽIAUS ILGUMO RIBAS

New Yorko universiteto prof. Morris Rockstein 10-me gerontologų suvažiavime Clevelande pasakė, kad 100 metų yra veik galutinė riba, iki kurios žmogaus amžiaus ilgumas galima tikėtis nutęsti. Kaip akių, plaukų ir odos spalva, taip ir amžiaus ilgumas kiekvieno žmogaus yra paveldimas iš savo tėvų ir protėvių.

Iš Argentinos

Lietuviai banginių medžiotojai Rugsėjo 3, 1957, iš Buenos Aires išplaukė į Sud Georgi salą, Ugnies žemės kaimynysten, su norvegų kompanija šie lietuviai banginių medžiotojai:

Vincas Šulcas, P. Pauza, Ant. Švarlys II, Juozas Urbanavičius, Algirdas Dailydė ir dar trys lietuviai.

Po 9 mėnesių sezoninio darbo jie grįs su kelesdešimt tūkstančių pežų uždarbio kiekviena. Mat, ten dirba daug viršvalandžių; atlyginimą gauna norvegų kronomis; turi viską apmokėti; ten nėra kur pinigų išleisti.

40 Sovietų valdžios nusikaltimų metų.

Prieškomunistinė Argentinos Rusų Sąjunga sudarė komitetą, kuris šio lapkr. 9 d. Buenos Aires miesto centre suruošė parodą: „40 Sovietų valdžios nusikaltimų metų“.

Daugiausia nusikaltimų Kremlius papildė Pabaltijų šalyse.

Argentinos Lietuvių Centras Dr. J. Basanavičiaus vardo Argentinos Lietuvių Centras spalio 12, 1957, mini savo garbingos veiklos 31 meto sukaktį. Lietuvių Centro rūmų statyba eina pirmyn. Jau išpilta pirmo aukšto „cemento armado“ (gelžbetoninė struktūra).

Red. Atsakymai

St. Barzdukai. — Jūsų „atitaisyte“ nepurodytas ne vienas faktas, kurį neva norite atitaisyti. Be to, Jūs neatitaisote nė vieno iš visos eilės faktų ir minčių iškreipimų, kuriuos mes pastebėjome ir nurodėme, kritikuodami Jūsų rašinius. Todėl, iš tiesų, tolimesnė polemika būtų nenaudinga.

„NAUJIENAS“ SKAITO VISU SROVUI ŽMONES: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENAS PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

— MONDAY, NOVEMBER 4, 1957

JONAS LEONAS

„Dirvos“ redaktorius agronomas Balys Gaidžiūnas talkininkavo bolševikams atiminėjant Lietuvos ūkininkų žemes

Jis pats apie tai pasakojasi savo atsiminimuose

Fašistinis diktatoriaus „tautos vado“ Smetonos valdymas baigėsi didžia nelaime Lietuvai: šisai 1939 rudėnį kraštan draugiškai sulėido plėšikine Stalino raudonąją armiją, o 1940 vasarą Lietuvos valstybę, — nedaręs nė mažiausių paslaugų jai ir jos žmones gėlbėti, — pats su dinastija ir izdo tūkstančiais dolerių (savo asmeniskam reikalui) pabėgdamas, — viską numetė komunistų rusų terorui bei sunaikinimui.

Šiandien, jau po keliolikos metų, ir šiaups Atlanto“ visa tai teatmenama tik su negyjančia skausmo širdgėla bei karčiai gaizių kartelių. Tačiau kartu susitelkia ir kai kurių ano niuriojo laikmečio neužmirštami būdingumų.

Tai „tautinės ideologijos“ viršinių bei „tautinės srovės“ „vadų“ — esminių diktatoriaus Smetonos šalininkų ir ramščių — jo karjeristinių pataikūnų spartus visokeriopas šokimas bolševikiniam okupantui rusui talkon: — idant lietuviškoms rankomis būtų sugriauta bei išdraskyta Lietuva.

Šioje „veikloje“ aukštai „žėri“ agronomas Balys Gaidžiūnas, smetoniškai tūbeliškas tautininkas, dotnuviškės „Jauanosios Lietuvos“ korporacijos filisteris, — dabar ateitininkų sendraugio Vinco Rastenio valia bei nurodymais redaguojas „tautos vado“ Smetonos fašistinių palikuonių „Dirvą“, su rūpėšiu vis tebeplūsti dvokiančias Užulėnio lūno miglas.

Apie kitų esminių tautininkų vykdytas pastangas pritaipyti bolševikams talkon, ir kai kur pritaipoma, — bus galima plačiau pakalbėti atskirai. Dabar gi išimtinio „didžiojo tautininko“ ir kone „monopolinio patrioto“ agronomo Balio Gaidžiūno anuometinį (1940-41) veidą, galvosena ir veiklą yra įdomu prikelsti paties Gaidžiūno žodžiais, jo atsiminimuose: „Vieneri metai ir viena savaitė“, išspausdintais 1950 Clevelande.

Taigi, eime per „visada tautininko“ Balio Gaidžiūno, 1940-1941 metais talkininkavusio bolševikiniam okupantui rusui, — atsiminimus.

Agr. B. Gaidžiūnas pradeda:

„Juk jeigu reiktų rinktis iš dviejų blogybių — vokišką ar rusišką okupaciją — pasirinkimas būtų rusišką, nes rusai, kaip žemesnės kultūros žmonės, mūsų negalėtų nustelbti. ...“ (11 psl.)

„Visi įsitraukė į ginčus. Visi ginčijomės ir daugumas manė, kad rusišką okupaciją iš tikrųjų turėtų būti palankesnė už vokiškąją.“ (m. pbr. J.L.) (12 psl.)

„Kokie mes tada buvome naivūs (mano pbr. J.L.) Mes visiškai nepažinojom sovietų režimo. Mes dar nesupratom (mano pbr. J.L.) tos „laimės“ žygiuoti po Stalino-Lenino vėliava“... (12 psl.)

Taigi B. Gaidžiūnas buvo „naivus“ — ir dėl to visom keturiom repečkojo įkandin Justo Paleckio:

„Komentary mums jau nereikėjo. Visi labai gerai J. Paleckį pažinojom. Tai buvo pigiosios, spaudos žurnalistas, paskutiniu laiku ėmęs dirbti už sovietų pinigus.“

„Ir va, jis dabar lipo į valdžios viršūnes. Su juo į valdžios viršūnes lipo ir kiti panašūs veikėjai. Dalis jų dar vakar vaklatavo, už kriminalinius nusikaltimus buvo dažni policijos klientai.“

„Pikto žaidimo galams sustaityti, į valdžią sovietai įtraukė ir tokius asmenis, kurie tautoje turėjo neblogą vardą, bet šioje padėtyje nemokėjo orientuotis ir suprasti, kas įvyko.“ (mano pbr. — J.L.) (15 psl.)

Toliau:

„Nė nepasijutom, kaip visi susirinkom pasitarti. Kad ir kvailon padėtin pastatyti, nutarėm bendrai papietauti ir tuo lyg susiruošti sau išleistuves.“

„Pasirinkom patį geriausią restoraną Metropolį. Čia, tik pravėrę duris, pamatėme už staliukų sėdinčius naujuosius veikėjus. Prie vieno staliuko sėdėjo garsusis P. Cvirka su kažin kokių tipeliu, jau girtai. Prie kito staliuko Liūdas Gira labai energingai dėstė savo mintis būriui žydėlių. Visi prie krūtinų prisisege raudonus kaspinus.“ (19-20 psl.)

Visada miklusis pritaipiti kur madinga, naudinga bei pavėjuji, — „tautiškasis agronomas“ Balys Gaidžiūnas jau pačiomis pirmomis okupacijos dienomis turi ir atitinkamų „pažįstamų“:

„...tuojau atsiradau Kaune. Čia iš pažįstamų komunistuojančių sužinojau, kad visi kandidatai į liaudies seimą jau parinkti Sovietų Sąjungos alstovo Kgone Pozdnia-kovo, kad tokie kandidatai parinkti ir Vilkaviškio apskrīčiui. Bandžiau dar aiškintis, kaip atrodytų...“ (56 psl.)

Balys Gaidžiūnas atsimena:

„Vienas tokių malonumų buvo žemės suvalstybinimas ir naujoji žemės reforma. Toliau — fabriku, įmonių, krautuvinių ir namų nacionalizacija. Žodžiu, viso turto nusavinimas ir suėmimas į valdžios rankas, kad būtų lengviau valdyti.“ (63 psl.)

Ir šit jis sako:

„Kai visa žemė buvo suvalstybinta, prasidėjo vėl nauja sovietinė komedija — žemės reforma. Jai vykdyti buvo organizuojamos visos pajėgos. Nebuvom užmiršti nė mes.“ (mano pbr.)...

„Žinios, kad būsim įjungti į žemės dalinimo darbą, mane pasiekė žymiai anksčiau. Kadangi dar oficialusis žemės ūkio specialistas skyrimas ir darbu buvo lietuvių rankose, padariau viską, kad būčiau paskirtas į Kybartus. Mano prašymą išpildė...“ (m. pbr. J.L.) (64, 65 psl.)

Aišku, B. Gaidžiūnas, kaip ir dera „greitaidėjiniukui“, visada yra „kruopščiai rūpestingas ateitimi“.

Na, suprantama, kaip ir „visiems tokiems“ anuomet, taip ir B. Gaidžiūnui sekasi:

„Kybartuose apsigyventi buvo sunku. Bet, turint pažįstamų, man ir rajono agronomo įstaigai buvo surasta vieta. Per kelias dienas įsikūriau.“ (65 psl.)

„Tautiškasis agronomas“ B. Gaidžiūnas „supranta“ savo iškamšinę paskirtį:

„Tik atsikėles į Kybartus ir susidūręs su reikalais, pamaniau, kuriems galams senojo galvojimo agronomus vėl skiria į darbą. Pasirodė, jog komunistų partija, vykdydama savo planus, buvo nutarusi, kad visi senieji valdininkai savo rankomis turi išdraskyti tai, ką jie buvo sukūrę. (m. pbr. J.L.) Vadinas, ir agronomas, kuris visą laiką talkininkavo ūkininkui kuriant lietuvišką ūkininko gyvenimą, spėjusi pradėti duot gražius vaisius, dabar savo rankomis turėjo tai pradėti draskyti.“ (m. pbr. J.L.) (66 psl.)

Tačiau pataikūniškai, nors tik kelis šimtus metų būdamas nuo kelio į laisvąjį Vakarų pasaulį, gražiausia nuotai-ka įsijungia okupantui komunistui rusui „agronomiškai darbuotis“:

„Komunistinis žemės reformos vykdymas pavestas atlikti Vyriausiajai Žemės Reformos Komisijai, sudarytai prie Žemės ūkio Komisarariato. Tuo pačiu laiku buvo sudarytos panašios komisijos apskrityse ir valsčiuose. Faktinai žemės reformos vykdytoja vietoje buvo Valsčiaus Žemės Reformos Komisija, sudaryta iš vietinių komunistų ir jiems simpatizuojančių veikėjų. Vyriausioji Žemės Reformos Komisija nustatinėjo generalinę liniją, o apskrities komisijos daugiau atlikinėjo tikrintojų pareigas, svarstė skundus ir davė sugestijas valsčiams. Vyriausios Žemės Reformos Komisijos pirmininku buvo paskirtas, mūsų jau minėtas, „planingojo ūkio šalininkas“ agr. J. Žukauskas. Vyriausioji Žemės Reformos Komisija turėjo nuolatos šokti pagal partijos įsakymus, apskričių komisijos — pagal vyriausios komisijos įsakymus, o valsčiaus komisijas tiesiogiai turėjo teisę šokdinti apskričių komisijos.“

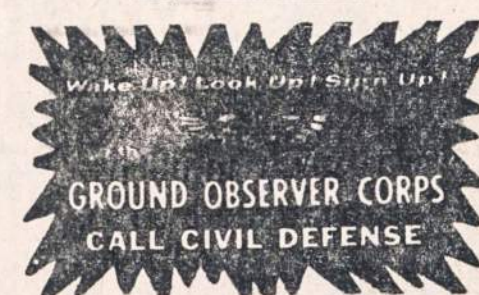
„Atvykęs į Kybartus, Žemės Reformos Komisiją jau radau veikiančią.“ (67-68 p.)

Kas be ko, o B. Gaidžiūnas „klasikiniai vijurkiškas“: jeigu jis anuomet įsigijo išimtiną pasitikėjimą paties „tautos vado“ Smetonos ir šiojo svainio Tubelio, gi dabar Amerikoje įstengė įsieti atiteitininkų sendraugiai Vincui Rasteniui ir šiojo vadovaujamam bei doleriškai panaudojamam Juozui Bačiūnui, — tai skaidriai laimė gaubė šitą patį Gaidžiūną ir Stalino-Lenino vėliavos pauksmėje:

„Tik atvažiavęs į Kybartus, susirinkau žinias apie komisijos narius ir jų silpnības. Žinodamas, kam ko reikia, greit įsigijau pasitikėjimą...“ (70 psl.)

„Taip tvarkantis su komisijų nariais, palengva įsitikinau, kad komisijos nariai palenkiami, kad jie iš esmės dar tebėra nesugadinti žmonės.“ (70 psl.)

(Bus daugiau)

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR

PADIDINOME

1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VERTUI. Kešiuojame čekius. Pirkam ir parduodam valstybės bonus. VISOS SĄTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 West 47th Street
B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sek. ir adv.
Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį, uždaryta, o šeštadienį nuo 9 iki vidudienio.

